

İnformatik Genel Müdürü Mustafa Ceran: “Özgün Tasarım, Özgün İmalat”

İnformatik Genel Müdürü Mustafa Ceran, IBM kökenli bir firma sahibi ve 35 yıllık bir sektörel geçmişe sahip. Norveç’te master eğitimini; Süper Computerler ve Yapay Zeka üzerine tamamladı. Bilgisayar teknolojileri, uzay istasyonlarından petrol kuyularına kadar bilgisayarın, endüstriyel alanda kullanımı üzerine yoğunlaştı. Eğitimini takiben 10 Yıl yurtdışında bu alanlarda uzmanlaştıktan sonra; rahmetli Özal tarafından Türkiye’ye davet edildi. Aselsan’ın 1988’de ilk CAD/CAM altyapısının oluşturulması çalışmalarında bulundu. Ceran ile sektörün ilk firmalarından İnformatik ve CAD/CAM sektörü üzerine bir röportaj gerçekleştirdik.

Mustafa Ceran

İnformatik Firmasının kuruluşu ve gelişimi ile sizin sektöre girişinizi biraz anlatır mısınız?

İnformatik, ileri teknoloji mühendislik çözümleri konusunda ülkemizde kurulan ilk firmalardan birisidir. Söz konusu sektörün gelişiminde öncü rol oynayarak, başta savunma sanayi kuruluşları olmak üzere ASELSAN, TAİ, MKE, VESTEL, ARTEMA, HİDROMEK, OTOKAR, ERKUNT, VİKO, BOYDAK Holding gibi Kurumsal müşteriler ve KOBİ’lerin ileri teknoloji uygulamalarına adaptasyonu konularında Üniversitelerle yakın işbirliği yapmanın yanı sıra, KOSGEB yazılım havuzu ve TURQUALITY çözüm sunan şirketler havuzunda yer alan İNFORMATİK; 25 yıldır çalışmalarını başarıyla sürdürmektedir.

1988 yılında, “Özgün Tasarım, Özgün İmalat” sloganıyla iş hayatına atılan İNFORMATİK, bilgisayar destekli Bilimsel, Teknik ve Mühendislik uygulamaları alanında, ileri teknolojilere dayalı, “KATMA DEĞERLİ TEKNOLOJİ ÇÖZÜMLERİ” üretmeye odaklanmış ve alanında 25 yılı aşan tecrübe ve uzmanlığa sahip bir mühendislik firmasıdır.

Konusunda ilk olmanın bilinciyle sektörde öncü rol oynayan İNFORMATİK, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek, başta Savunma, Uzay/Uçak, Otomotiv, Elektronik gibi sektörler olmak üzere, endüstrinin değişik alanlarına yönelik geniş bir yelpazede iş süreçlerinde verimlilik ve optimizasyon odaklı katma değerli teknoloji çözümleri üretmenin yanı sıra; “inovasyon” bazlı özgün ürün ve markaların üretilebilmesi için gerekli olan “Entegre Ürün Geliştirme

Teknoloji Platformları”nın kurulmasına yönelik çözümler ve bunlara bağlı danışmanlık hizmetleri sunmaktadır.

Bu kapsamda; en son teknolojilerden olan ve bir ürünün doğuşundan, piyasadan çekilmesine kadar olan tüm ürün yaşam döngüsü süreçlerinin etkin bir şekilde yönetimine imkan veren PLM-Product Lifecycle Management, satış sonrası servis, bakım ve garanti yükümlülüklerinin etkin ve kârlı bir şekilde yürütülebilmesini sağlayan SLM-Services Lifecycle Management, (İLS-Entegre Lojistik Sistemleri, TPS-Teknik Doküman Sistemleri), kalitenin etkin yönetimine imkan veren QLM-Quality Lifecycle Management ve fiziksel ürün geliştirmeyen ancak hizmet ve proje ağırlıklı sektörlerde süreç optimizasyonu sağlayan BPM-Business Process Management, gibi çözümler yanı sıra; inovatif ürünlerin geliştirilebilmesi için ARGE ve ÜRGE altyapı teknolojilerinden yeni nesil MCAD-Mekanik Tasarım ve İmalat Otomasyonu, EDA-Elektronik Tasarım ve İmalat Otomasyonu” çözümleri konularında, uzun deneyim ve uzmanlığa sahip kadroları ve dünya lideri konumundaki teknoloji firmalarıyla yakın işbirliği içerisinde 25 yılı aşan bir süredir çözümler üreten İNFORMATİK ülke endüstrisinin ileri teknolojilere adaptasyonu ve gelişimine katkılar sağlamaktadır.

İnformatik’in ‘Özgün Tasarım Özgün İmalat’ sloganı nasıl ortaya çıktı?

İnformatik kuruluş yıllarında sanayimizin önemli bir kısmı ithal ikameci (montaj sanayi olarak), yani yabancı bir ürünün montajını yapmaktan öteye gitmiyordu. Biz endüstrinin gelişmesi için; tasarımı özgün ve üretimimiz olması gerektiğini biliyorduk ve bunun için çalışmanın önemine vurgu yapmak amacıyla ve aynı zamanda inovasyonu vurgulayan 'Özgün Tasarım Özgün İmalat' sloganını öne çıkardık. Bizden 25 yıl sonra da olsa İnovasyon kavramının değer kazanması ve uzun yıllar sonra da olsa siyasilerin "Özgün tasarım ve özgün imalat" kavramlarını kullanılıyorsa bizleri mutlu ediyor.

Bir durum karşılaştırması yapmak gerekirse, 30 sene geriye gidildiğinde, elektrikler düzenli çalışmıyor ve uçaklar uçmuyordu. Rahmetli Özal ülkenin gelişimi için çok uğraşıyordu. Böyle bir dönemde, sanayinin çağı yakalayabilmesi mühendislerin önünden "T" Cetvelini kaldırarak, yerine gelişmiş ülkelerdeki gibi bilgisayarların kullanılmasını hedefledik. Bugüne baktığımız zaman, bunu da başardığımızı görüyor ve bundan da mutluluk duyuyoruz. Diğer bir deyişle, sadece CAD/CAM yazılımlarını Türkiye'ye getireceğiz diyerek başlamadık. Amacımız, içerisinde mühendislik olan, ileri teknolojilere dayalı katma değerli çözümler üretmekti. Aradan geçen bu süreçte, uygulamalar açısından bugün NASA ne kullanıyorsa bugün ülke endüstrisinde onu kullanıyor hale geldi. Ancak, son yıllarda çok önemli gelişmeler olsa da, ileri teknoloji çözümlerini kullanabilecek yetişmiş personel açığı da aynı şekilde büyüyor. Uzmanlık gerektiren ileri teknoloji çözümlerinden ziyade, maalesef Üniversitelerden sadece bir miktar AutoCAD kullanmış mühendislerin mezun olduklarına tanık oluyoruz. Oysa, ileri teknolojilere dayalı, inovatif ürünlerin geliştirilebilmesi ancak, çok daha gelişmiş teknolojilerin etkin ve verimli kullanılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle de Üniversitelerden çıkan öğrenciler iş hayatında atıldıktan sonra, yüksek maliyetlerle yeniden eğitiliyorlar.

CAD/CAM yazılımları ve genel anlamda imalatta kullanılan teknoloji-

“

TİAD'ın CAD /CAM birimi için MAKTEK'te gerçekleştireceğiniz çalışmalar neler?

MAKTEK CAD/CAM sektörünün pazarı ve bu yıl gerçekleştirilecek fuarda CAD/CAM ve PLM firmaları için 14. Salon ayrılmış durumda. MAKTEK'in ana firmaları CNC Tezgahları ve onların ithalatçıları. Ancak CNC tezgahları ile CAD/CAM yazılımlar arasındaki ilişki insan ve beyin arasındaki ilişki ile paralel. Geçen yıl MAKTEK'te 12 salon bulunuyordu. Ancak bu yıl fuar yüzde 30 civarında bir büyüme gösterdi. Bu büyümeye paralel bir canlanma yakalanacağını düşünüyorum.”

lerle ilgili, KOSGEB'in geçmişte bir araştırması oldu. Organize Sanayilerde gerçekleştirilen bu çalışmalarda; üç imalatçı tipi ortaya çıktı. Vizyonu, nitelikli elemanı olan ama parası olmayanlar, parası olan ama vizyonu olmayan, vizyonu ve parası olan ama nitelikli elemanı olmayanlar. Bu sorunların aşılması için TÜBİTAK ve KOSGEB kredi sağlayarak, işletmelerin CAD/CAM yazılımlarına erişebilme ve kullanabilme imkanı sağlandı. Kalıpcı Ahmet Usta'ya kadar ulaşıldı. Buda endüstride teknolojinin hızlı gelişimi ve aynı zamanda CAD/CAM sektörünün gelişimine önemli katkı sağladı.

Sektörün yaşadığı en önemli sorunlardan birisi de lisanssız kullanım değil mi?

Bu konuda, dünyada Çin ve Rusya'nın ardından lisanssız kullanımda üçüncü sıradayız. Sektör kuruluşu TİAD olarak katkı sağladığımız çalışmalar ve de 1997 yılında çıkarılan yasa sonrasında, yüzde 68'lerden yüzde 62'lere kadar lisanssız kullanım oranı düştü. İlerleyen

dönemde bu oranın daha da düşeceğini ve sektörel anlamda gelişme yaşanacağını düşünüyorum.

İnformatik firmasını diğerlerinden ayıran önemli özellik nedir?

Biz kurulduğumuz günden bu güne kadar; kadromuzu mühendislerden kurduk. Yaptığımız çalışmalara değer katabilmek için, KOSGEB, Üniversiteler ve şirketlerle yakın işbirliğine son derece önem veriyoruz. Ayrıca, konusunda dünya liderlerinden olan PTC firması ile uzun yıllara varan iş ilişkimiz kapsamında PTC'nin yaklaşık 450 iş ortağı arasında ilk 12'ye giren firmalarından biriyiz. Diğer taraftan, bugün kullanımda olan Panter topunun ilk mühendislik altyapısını oluşturan ilk çalışmalar İnformatik bünyesinde gerçekleştirilmiştir. Bizim bu farklılığı ortaya koyacak bilgi birikimimiz olmasa; sadece alıp - satan sıradan bir firma olurduk.

CAD/CAM Sektörü 25 yıl sonunda PLM dediğimiz sürece mi evriliyor?

Üretim yapıyorsanız, özgün tasarım ve özgün imalat yapacaksınız ya da yan sanayi ürünlerine ağırlık verecekseniz. Bu noktada dünyadaki gelişmeleri takip ettiğinizde; özgün tasarım ve özgün imalat yaparsanız, PLM'e evrilme kaçınılmaz. Tasarımı başından alarak, yani ürünün doğumundan, ölümüne kadar geçen süreci kapsayan bütünlüklü etkileşimli ve eşgüdümlü bir imalat yapmak için PLM kaçınılmaz. Dünyada artık salt CAD/CAM süreci misyonunu tamamladı ve bunu da içine alan yeni bir PLM dönemi başladı. Üretimde dünya ile paralel, ihraç edilebilir ürünler geliştirip, üretebilmek ve bu manada rekabet gücünün kazanılması ve geliştirilmesi için bizim de ivedilikle PLM'e önem vermemiz gerekiyor. Şu anda Türkiye'nin ilk 500'ündeki önemli şirketler; Aselsan, Vestel, Hidromek, VİKO, Ford, gibi firmalar tamamen PLM ile üretimlerini şekillendiriyorlar. Büyük şirketlerin "A Takımlarına" İnformatik olarak PLM ve kazanımlarını anlatarak, verimliliklerine katkı sağlamaya çalışıyoruz.

2013 yılını değerlendirdiğinizde 2014 yılının sanayi ve yazılım sektörü açısından nasıl geçeceğini düşünüyorsunuz ?

2013, 2012 yılına göre biraz daha durağan geçti diyebiliriz. Finans sektörünün yaptığı açıklamalara bakıyoruz. Amerika'nın yaptığı açıklamalara bakıyoruz. 2014 yılı için çok olumlu gelişmeler beklemiyoruz. 2014'ün bu anlamda çok fazla gelişme sağlayacağını düşünmüyorum. Ancak şöyle umut vadeden durumlarda var. Ülkemizin değerli kuruluşlarından VİKO Panasonic ile birleşti; diğer taraftan aynı şekilde sektörde lider olan HİDROMEK Mitsubishi'nin Tayland'daki Greyder Üretim Tesisini tümüyle satın aldı. Yıllar önce bunlar söylene inan-

mazdık. Bu gelişmeler bizim özgüvenimizi arttırıyor. Türkiye'de sanayi kendi ayakları üzerinde durma aşamasına geldi ve böyle devam ediyor. Konuyu bu açıdan değerlendirdiğimizde; üreticinin ihracata dönük bir konuma geldiğini söyleyebiliriz. Örnek vermek gerekirse, dünya devi VESTEL gibi sanayi kuruluşlarımız yanı sıra, VİKO ve Hidromek gibi diğer firmalarımızda bugün 40'ın üzerinde ülkeye ihracat gerçekleştiriyor.

Dünyadaki CAD/CAM ve PLM sistemlerini incelediğinizde, yazılım firmaları üç segmente ayrılıyor. En üstte; Siemens, Dassault Systemes ve PTC bulunuyor. Onların ardından; orta ve alt segmentteki firmalar geliyor. Ancak, geçmişten gelen kısır döngüleri kırıp, bizim de kendi

teknoloji yazılımlarımızı kendimiz üretebilir konuma ulaşabilmeyi hedeflemeliyiz. Kendi ürünümüzü ve yazılımımızı neden kendimiz yapmayalım. Bunun için de kafa yormak zorundayız. 2014 yılı bu açıdan çalışmaların yoğunlaştığı bir yıl olmalı.

Türkiye'deki bu gelişmeler biraz da Avrupa'daki ve Amerika'daki kriz ve durağanlığın sonucu değil mi?

Çok doğru bir tespit. Bir futbol maçında da aynı durum geçerlidir. Siz ne kadar iyi oynarsanız oynayın karşınızdaki takım iyiye kazanma şansınız azdır. Ancak siz kötü oynarsanız da karşınızdaki daha kötü oynarsa kazanma şansınız çok yüksektir. Son dönemde Türkiye'nin yaşadığı gelişim trendi yönetimdeki istikrarın yanında; ABD'nin, Avrupa'nın kendi derdine düşmesi ile ortaya çıkan fırsatların doğru değerlendirilmesiyle orantılıdır. Türkiye'nin yaşadığı bu gelişim trendi önemli ancak; gelişmekte olan ülke statüsünden gelişmiş ülke konumuna gelmesi için daha çok çalışmak ve zihniyet dönüşümü yaşamak gerekiyor.

Türkiye Sanayisi kendi markasını üretebilecek gelişmişlik seviyesine ulaştı mı ?

Dünyadaki otomotiv pazarına girebilmek için; bir milyon satış yapacak pazar bulmalısınız, kaliteli ürünü uygun fiyata satacaksınız. Onun için bildiğimiz akaryakıtla çalışan eski tip araç yapmamızın çok fazla şans olmayabilir ancak hibrit'ten başlayıp, güneş enerjisi ile çalışan, elektrik enerjisi ile çalışan otomobil üretmek ve kendi markamızı yapılmayanı yaparak ortaya çıkarmamız daha akla yatkın.

Bizim sorularımız bitti sizin son olarak eklemek istediklerinizi alalım?

Bize konu ile ilgili fikirlerimizi açılama şansı verdiğiniz için teşekkür ederiz. Hepimiz Türkiye'nin üretim ve gelişim sürecine katkı sunmak için çalışıyoruz. Sizi de yaptığınız çalışmalar için kutlarım. Teşekkür ederim.